

Fundacja Jim

Fundacja Jim
ul. Tatrzańska 105
93-279 Łódź

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

PETYCJA

Fundacji Jim

w sprawie podjęcia działań systemowych mających na celu
przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej wobec dzieci neuroatypowych.

Na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 870), Fundacja Jim wraz z osobami podpisującymi niniejszy dokument składa petycję w sprawie podjęcia działań legislacyjnych i organizacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej (tzw. bullyingowi) wobec dzieci w polskich szkołach, w tym dzieci neuroatypowych.

Wnosimy o: wprowadzenie obowiązkowych procedur ochronnych w szkołach uwzględniających potrzeby uczniów, w tym dzieci neuroatypowych.

Postulujemy opracowanie przepisów obligujących wszystkie jednostki systemu oświaty (zgodnie z art. 2 pkt 1–8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe) do wdrożenia wewnętrznych procedur antybullyingowych, uwzględniających specyfikę przemocy wobec uczniów, w tym uczniów neuroatypowych. Procedury te powinny określać definicję i formy przemocy rówieśniczej, program szkolenia nauczycieli w zakresie rozpoznawania i reagowania na zjawisko przemocy rówieśniczej, a także obejmować działania edukacyjne skierowane do uczniów w celu jej zapobiegania oraz wprowadzenie możliwości anonimowego zgłaszania przypadków bullyingu do zaufanego dorosłego w szkole.

UZASADNIENIE

W ostatnich latach wprowadzono obowiązek opracowania przez instytucje pracujące z dziećmi tzw. standardów ochrony małoletnich, które mają zapewnić bezpieczeństwo dzieciom i młodzieży oraz chronić je przed przemocą, nadużyciami i krzywdzeniem ze strony dorosłych. Jest to istotny krok w kierunku budowania systemowych mechanizmów reagowania i prewencji.

Jednocześnie brak jest analogicznych, jednolitych rozwiązań dotyczących przemocy rówieśniczej (bullyingu) – zjawiska, które według badań ma charakter powszechny i długofalowy. Szkoły nie posiadają jednolitego standardu postępowania w sytuacjach przemocy między uczniami, a dotychczasowe działania mają charakter rozproszony i zależny od indywidualnych praktyk dyrektorów i nauczycieli.

Tymczasem dane są alarmujące. Według badań 66% dzieci w wieku szkolnym doświadczyło bullyingu. Z kolei dzieci neuroatypowe są pięć razy częściej ofiarami przemocy rówieśniczej, przez co, jak pokazują badania, są dużo bardziej narażone na myśli samobójcze.

Tradycyjne ujęcia bullyingu skupiały się głównie na agresji fizycznej i werbalnej. Współczesne badania zwracają jednak uwagę na formy przemocy społecznej i relacyjnej, często trudnej do zauważenia, która objawia się izolowaniem, wykluczaniem czy manipulacją emocjonalną.

W związku z tym konieczne jest stworzenie spójnych procedur antybullyingowych, które zapewnią szkołom jednolite ramy działania, a uczniom realne poczucie bezpieczeństwa.

Tylko systemowe, prawnie umocowane rozwiązania – analogiczne do standardów ochrony małoletnich – pozwolą skutecznie przeciwdziałać przemocy rówieśniczej, również wobec dzieci neuroatypowych, które wymagają szczególnej troski i wsparcia.